

Wedding Blessings & Drinking

Source Sheet by Rabbi Drew Kaplan

Medieval Normative Rabbinic Writings

Rabbi Moses ben Maimon (1138-1204)

Text #1

Mishneh Torah, Marriage 3:24

Which blessing is recited?

Blessed are You, God, our Lord, King of the universe, who has sanctified us with His mitzvot and separated us from illicit relationships, who has forbidden the *arusot* to us, and permitted to us those who are married by [the rites of] *chuppah* and *kiddushin*. Blessed are You, God, who sanctifies Israel.

This is the blessing of *erusin*. The people have established the custom of reciting this blessing over wine or beer. If there is wine available, one should recite the blessing over the wine, recite the blessing of consecration afterwards, and then consecrate the woman. If there is no wine or beer available, one should recite [the blessing of consecration] by itself.

משנה תורה, הלכות אישות

ג'כ"ד

כיצד מברך. ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצוותיו והבדילנו מן העריות ואסר לנו את הארוסות והתיר לנו את הנשואות על ידי חפה וקדושין ברוך אתה ה' מקדש ישראל. זו היא ברכת ארוסין. ונהגו העם להסדיר ברכה זו על כוס של יין או של שכר. ואם יש שם יין מברך על היין תחלה ואחר כך מברך ברכת ארוסין ואחר כך מקדשה. ואם אין לו יין או שכר מברך אותה בפני עצמה:

Text #2

Mishneh Torah, Marriage 10:4

(4) If wine is available, a cup of wine should be brought, and the blessing over wine recited first. Afterwards, all the above blessings should be recited over the cup of wine; thus, one recites seven blessings. In certain places, it is customary to bring a myrtle [branch] together with the wine. The blessing over the myrtle is recited after [the blessing over] the wine, and then the six blessings [mentioned above] are recited.

משנה תורה, הלכות אישות י"ד

ואם היה שם יין מביא כוס של יין ומברך על היין תחלה ומסדר את כלן על הכוס ונמצא מברך שבע ברכות. ויש מקומות שנהגו להביא הדס עם היין ומברך על ההדס אחר היין ואחר כך מברך השש:

Rabbi Ya'akov ben Asher (1270-1340)

Text #3

Tur, Even HaEzer 62:1

The wedding blessings are recited before entering the *huppah*. They consist of six blessings:

טור, אבן העזר ס"ב:א'

מברכין ברכת חתנים קודם כניסת חופה והן ששה

“Blessed are You...

Rabbi Moses ben Maimon (1138-1204) wrote: If wine is present, they bring a cup of wine. One first recites the blessing over the wine and then arranges all of the blessings over the cup; consequently, one recites seven blessings in total.

In some places, it is customary to bring myrtle together with the wine. One recites the blessing over the myrtle after the blessing over the wine and afterward recites the seven blessings.

Rabbi Nissim ben Reuven of Girona (1290-1376) wrote: If one is in a place where wine is not readily available, one should take raisins, soak them in water, squeeze them, and recite the blessing over the resulting beverage. If raisins cannot be found, one should recite the blessing she-hakol over beer, since the ceremony cannot be performed without a cup.

The betrothal blessing, however, is different: if wine cannot be found, then even if beer is available, one recites the betrothal blessing without a cup. For the betrothal blessing, using a cup is merely the preferred manner of performing the mitzvah. The wedding blessings, however—the seven blessings—must be recited over a cup, with either borei peri ha-gafen over wine or she-hakol over beer if no wine whatsoever can be found....

Text #4

Tur, Even HaEzer 34:1

The man who betroths a woman recites the blessing. Likewise, if he betroths her through an agent, the agent recites the blessing.

What blessing does he recite?

“Blessed are You, ...

Rabbi Moses ben Maimon (1138-1204), of blessed memory, wrote: The people are accustomed to arrange this blessing over a cup of wine or beer. They first recite the blessing over the cup and afterward recite this blessing. If neither wine nor beer is available, one recites the blessing by itself.

ברכות בא"י אמ"ה...
כתב הרמב"ם אם היה שם
יין מביאין כוס של יין
ומברך על היין תחילה
ומסדר כולן על הכוס
ונמצא מברך ז' ברכות ויש
מקומות שנוהגין להביא
הדס עם יין ומברך על
ההדס אחר היין ואח"כ
מברך ז' ברכות ור"ן כתב
אם הוא במקום שאין שם
יין מצוי יקח צימוקים
וישרה אותם במים ויסחוט
אותם ויברך עליו ואם לא
ימצא צימוקים יברך על
השכר שהכל דלא סגי בלא
כסא אבל ברכת אירוסין
אם לא ימצא יין ואפילו יש
שם שכר מברך בלא כוס
ברכת אירוסין דלאו מצוה
מן המובחר הוא אבל ברכת
חתנים שהיא ז' ברכות
חייב לברך על הכוס בפ"ה
או שהכל על השכר אם לא
ימצא יין כל עיקר....

טור, אבן העזר ל"ד:א'

המקדש האשה מברך וכן
אם קדשה על ידי שליח
מברך השליח מאי מברך
בא"י אמ"ה...
כ' הרמב"ם ז"ל נהגו העם
להסדיר אותה על כוס של
יין או של שכר ומברכין
תחילה על הכוס ואח"כ
מברכין אותה ואם אין
שם יין או שכר מברך
בפני עצמו

....

**Maggid Mishneh on Mishneh Torah,
Marriage 3:24:3**

It is a simple matter that there is no cup that is indispensable, and it is nothing more than a custom.

מגיד משנה על משנה תורה, הלכות אישות
ג'כ"ד:ג'

ומ"ש אם אין שם יין ולא שכר מברך אותה
ברכה בפני עצמה. דבר פשוט הוא שאין כוס
מעכב ואינו אלא מנהג:

Beit Yosef, Even HaEzer 62:4:1

And Rabbeinu Nissim wrote that if he is in a place where wine is not common, etc., up to: if he cannot find wine at all. So too wrote the Rosh in his decisions (first chapter of Ketubot). However, instead of what is written in our Rabbi's books—"and even if there is beer there, he recites the blessing without a cup"—it is written there: "if a cup is not found, even a cup of beer, he recites the betrothal blessing without a cup."

בית יוסף, אבן העזר ס"ב:ד:א'

ורבינו ניסים כתב אם הוא במקום
שלא שם יין מצוי וכו' עד אם לא
ימצא יין כל עיקר כ"כ הרא"ש בפסקיו
פ"ק דכתובות אלא שבמקום מ"ש
בספרי רבינו ואפילו יש שם שכר
מברך בלא כוס כתוב שם אם לא
נמצא כוס ואפי' כוס שכר מברך בלא
כוס ברכת אירוסין:

Text #7

Beit Yosef, Even HaEzer 34:4:1

Maimonides wrote: "The custom of the people is to arrange it over a cup of wine or beer, etc." in Chapter 3 [of Hilkhhot Ishut]. And Rabbi Vidal of Tolosa wrote in his Maggid Mishneh: "And regarding what he wrote—'and if there is no wine or beer there, he recites it on its own'—it is an obvious matter that the cup is not indispensable and is merely a custom."

Our Rabbi wrote in Section 62 in the name of Rabbeinu Nissim: regarding the betrothal blessing, if he cannot find wine, even if there is beer there, he recites the betrothal blessing without a cup, as it is not the ideal way to perform the commandment. He further wrote that one recites the blessing before the betrothal; if he betrothed and did not recite the blessing, he should not recite it after the betrothal, as mentioned in that chapter. Immediately following this, our Rabbi wrote that there are those who disagree with him.

בית יוסף, אבן העזר ל"ד:ד:א'

כתב הרמב"ם נהגו העם
להסדיר אותה על כוס של יין
או שכר וכו' בפ"ג וכתב ה"ה
ומ"ש ואם אין שם יין או שכר
מברך אותה בפני עצמה דבר
פשוט הוא שאין כוס מעכב
ואינו אלא מנהג כתב רבינו
בסימן ס"ב בשם רבינו נסים
ברכת אירוסין אם לא ימצא יין
ואפילו יש שם שכר מברך בלא
כוס ברכת אירוסין דלאו מצוה
מן המובחר הוא וכתב עוד
מברך קודם הקידושין אם
קידש ולא בירך לא יברך אחר
הקידושין בפ' הנזכר ובסמוך
כתב רבינו שיש חולקים עליו.

Text #8

Shulchan Arukh, Even HaEzer 62:1

One needs to make the blessing of the bridegroom in the groom's house before the marriage ceremony, and there are six blessings. And if there is wine there, bring in a cup of wine and make the blessing on the wine first, and then make all the blessings [lit: arrange all of them] on the cup [of wine], and that makes seven blessings; and if there is no wine to be found, bless on beer.

שולחן ערוך, אבן העזר ס"ב:א'

מתי מברכין ברכת חתנים ואם אוכלין בהרבה בתים. ובו יג סעיפים: צריך לברך ברכת חתנים בבית החתן קודם נישואין והן שש ברכות ואם יש שם יין מביא כוס יין ומברך על היין תחלה ומסדר את כולם על הכוס ונמצא מברך ז' ברכות ואם אין יין מצוי מברך על השכר:

Text #9

Shulchan Arukh, Even HaEzer 34:2

It is customary to arrange this blessing over a cup of wine and bless upon it first and afterwards make this blessing, and if there is neither wine nor beer, he blesses it by itself.

שולחן ערוך, אבן העזר ל"ד:ב'

נהגו להסדיר ברכה זו על כוס של יין ומברך עליו תחלה ואח"כ מברך ברכה זו ואם אין שם יין או שכר מברך אותה בפני עצמה:

JewishDrinking.com/donate

17th & 18th Century Rabbis

Rabbi Yehoshua ben Alexander HaCohen Falk (1555-1614)

Text #10

Drisha, Even HaEzer 62:2:1

"If he does not find wine, even if there is beer there, he recites the blessing without a cup," etc.

The text of the Beit Yosef states: (So too wrote earlier in Section 34 in the name of R.N.Sh. [Rabbeinu Nissim Gaon]—K.P. [Knesseth HaGedolah]): The words of Rabbeinu Nissim were written by the Rosh in his decisions in the first chapter of Ketubot (p. 122c). However, instead of where our Rabbi wrote, "even if there is beer there, he recites the blessing without a cup," it is written there: "if a cup is not found, and even a cup of beer, he recites it without a cup." End quote.

On the surface, it would seem that according to this version, the meaning is: if even a cup of beer is not found, he recites it without a cup—implying that if there is a cup of beer, he does recite the blessing over it.

However, in my humble opinion, it is impossible to say so. For if that were the case, what is the meaning of what he wrote afterward—"but regarding the nuptial blessings (Birkat Chatanim), he must recite the blessing over a cup of beer if there is no wine here"? Isn't this the exact same law for the betrothal blessing (Birkat Erusin) as well?

And you cannot answer that there is a distinction between them—namely, that for betrothal, if there is no cup of beer, they recite the blessing without a cup, whereas for nuptial blessings, if there is not even a cup of beer here, they do not recite the blessings at all—because if so, he should have concluded and written: "but for nuptial blessings, if there is no cup, do not recite the blessings at all." But since he concluded by saying, "but for nuptial blessings he is obligated to recite the blessing over [a cup of] wine or beer," this implies that for betrothal, even if there is a cup of beer, we do not recite the blessing over it!

Furthermore, if the interpretation were "if even a cup of beer is

דרישה, אבן העזר ס"ב:ב:א'

אם לא ימצא יין אפילו אם יש
שם שכר מברך בלא כוס כו'
ז"ל ב"י (וכ"כ לעיל בסי' ל"ד
בשם רנ"ש. כ"פ) דברי רבי
ניסים כתב הרא"ש בפסקיו
בפ"ק דכתובו' דף קכ"ב ע"ג
אלא במקום שכתב רבינו
אפילו אם יש שם שכר מברך
בלא כוס כתוב שם אם לא
נמצא כוס ואפי' כוס שכר
מברך בלא כוס עכ"ל
ולכאורה נראה דר"ל דלפי
גירסא זו ה"פ אם לא נמצא
אפילו כוס של שכר מברך
בלא כוס משמע הא אם יש
כוס של שכר מברך עליו אבל
לעד"נ דא"א לומר כן דא"כ
מה זה שכתב אבל ב"ח יברך
על כוס של שכר אם אין כאן
יין הא בברכת אירוסין נמי
הדין כן וא"ל דיש חילוק
ביניהן דבאירוסין אם אין כוס
של שכר מברכין בלא כוס
אבל בב"ח אם אין כאן אפילו
כוס של שכר אין מברכין כלל
דאם כן ה"ל לסיים ולכתוב
אבל ב"ח אם אין כוס לא
לברך כלל אבל מדסיים ואמר
אבל בב"ח חייב לברך על של
יין או של שכר משמע
דבאירוסין אפילו אם יש כוס
של שכר אין מברכין עליו
ועוד דאם יהיה פירוש אם לא
נמצא אפילו כוס של שכר

not found, he recites it without a cup," then the text should have read: "if a cup is not found, even of beer, he recites..." Why would it repeat and write "and even a cup of beer"?

Additionally, the phrasing "and even" does not fit well there; rather, it should have said: "if neither a cup of wine nor a cup of beer is found."

Moreover, the phrasing "but the betrothal blessing..." is not precise according to this logic. Rather, it should have concluded at the beginning by saying: "he should recite the blessing over the beer, and if a cup of beer is also not found there, he should not recite the blessing, as it cannot be done without a cup"—and regarding that context, it would make sense to say "but the betrothal blessing... he recites without a cup."

Rather, out of necessity, the true explanation is as follows: "If a cup of wine is not found, even if there is a cup of beer here, he recites the blessing without a cup." This aligns completely with the text of our Rabbi. It is also implied by the words of the Beit Yosef that there is no difference in meaning between the Rosh's text version and our Rabbi's text version.

However, a difficulty arises: earlier in Section 34 regarding the betrothal blessing, our Rabbi cited the words of Maimonides (Rambam), who wrote: "The custom of the people is to arrange it over a cup of wine or beer, etc." Why did he not also cite the words of Rabbeinu Nissim there to show that there is a dispute on this matter? Or, he should have cited Maimonides's words here!

Therefore, it seems to me in my humble opinion that when it says here, "even if there is a cup of beer, he recites it without a cup," it means to say that he is not obligated to recite the blessing over it—excluding nuptial blessings, where he is obligated to recite the blessing over it. However, if he wishes to recite the blessing over the beer, he may do so.

This aligns with the words of Maimonides earlier in Section 34, for Maimonides also only wrote that "the custom of the people is to arrange it...", implying that one is not obligated to recite the blessing over a cup of beer.

Now everything works out nicely with what he wrote—"for it is not the ideal way to perform the commandment". That is to say:

מברך בלא כוס א"כ ה"ל
לגרוס הכי אם לא נמצא כוס
ואפילו של שכר מברך כו'
למה לו לחזור ולכתוב ואפילו
"כוס שכר ועוד דל' אפילו
אינה נופלת אלא ה"ל אם לא
נמצא כוס של יין ולא כוס של
שכר. ועוד דל' "אבל ברכת
אירוסין אינו מדוקדק לפ"ז
אלא ה"ל לסיים ולומר ברישא
יברך על השכר "ואם "לא
נמצא שם גם כוס של שכר.
לא יברך דלא סגי בלא כסא
וע"ז שייך לומר "אבל ברכת
אירוסין כו' מברך בלא כוס
אלא ע"כ ה"פ אם לא נמצא
כוס של יין ואפי' יש כאן כוס
של שכר מברך בלא כוס וזה
הוי כמו גרסת רבינו וכן
משמע מדברי ב"י שאין חלוק
בין גרסת הרא"ש לגירסת
רבינו. אבל קשה דלעיל בסי'
ל"ד גבי ברכת אירוסין הביא
רבינו דברי הרמב"ם שכתב
נהגו העם להסדיר אותו על
כוס של יין או של שכר כו'
ולמה לא הביא גם שם דברי ר'
ניסים להורות שיש מחלוקת
בדין זה או היה לו להביא
דברי הרמב"ם בכאן לכן
נלע"ד שמ"ש כאן אפילו יש
כוס של שכר מברך בלא כוס
היינו לומר שאינו חייב לברך
עליו לאפוקי בב"ח חייב לברך
עליו אבל אם ירצה יכול לברך
עליו וזה הוי כדברי הרמב"ם
דלעיל סי' ל"ד שגם הרמב"ם
לא כתב אלא שנהגו העם
להסדיר אותו כו' משמע
שאינו חייב לברך על כוס של
שכר והשתא א"ש דכתב דלא
מצוה מן המובחר הוא כלומר

it is not the ideal way to perform the commandment to recite the betrothal blessing over a cup of beer. Therefore, if there is no wine, even though there is beer there, if he wishes, he may recite the blessing without a cup, since reciting over a cup is not the core obligation of the commandment. But if there is wine present, due to the significance of wine, he should recite the blessing over the cup.

However, if the meaning had been that if there is no wine, he cannot recite the blessing over a cup of beer, then why did he write "for it is not the ideal way to perform the commandment"? Why should he not recite the blessing over it for that reason, and what loss is there if he does recite the blessing over it? Understand this carefully. (See above in Section 34 what was written there.)

As for what our Rabbi added further, writing: "but for nuptial blessings, he is obligated to recite the blessing over the cup, etc."—even though he already wrote that it cannot be done without a cup—one can say that he came to explain the underlying logic: that the reason a cup is required for nuptial blessings is because they consist of six blessings. Now the count is well understood, and understand this carefully.

Rabbi Moses ben Isaac Judah Lima (c. 1615 – c. 1670)

Text #11

Chelkat Mechokek 62:1

[He] recites the blessing over the beer; and if beer is not common, he should recite the blessing without a cup.

This is implied by the words of Maimonides (Rambam) in Chapter 10 of Hilkhhot Ishut. The Maggid Mishneh wrote that it is obvious that the cup is not indispensable.

However, the Rosh and the Tur wrote in the name of Rabbeinu Nissim that it cannot be done without a cup. Yet, I do not know his rationale, for in the Talmud in Ketubot, it places the betrothal blessing (Birkat Erusin) and the nuptial blessings (Birkat Nisu'in) in the exact same category, and it does not mention a cup for either one of them!

דלא מצוה מן המובחר הוא
לברך ברכת ארוסין על הכוס
ולכן אם אין יין אע"פ שיש
שם שכר אם ירצה יברך בלא
כוס הואיל שאין העיקר מצוה
לברך על הכוס אבל אם יש
שם יין משום חשיבות של יין
יברך על הכוס אבל אם היה
פירוש שאם אין יין אינו יכול
לברך על כוס שכר א"כ מה זה
שכתב דלא מצוה מן המובחר
הוא ולמה בשביל כך לא יברך
עליו ומה הפסד יש בכאן אם
יברך עליו וק"ל. וע"ל בסי'
ל"ד מ"ש שם. ומה שהוסיף
עוד רבינו וכתב אבל ברכת
חתנים חייב לברך על הכוס
כו' אע"ג דכבר כתב דלא סגי
בלא כוס י"ל דבא לומר
מילתא בטעמא דמשו"ה צריך
לברכת חתנים כוס כיון שהם
שש ברכות והשתא א"ש
מנינא למה לי וק"ל:

חלקת מחוקק ס"ב:א'

מברך על השכר. ואם אין
שכר מצוי יברך בלא כוס כך
משמע מדברי הרמב"ם פ"י
מה"א וכתב המ"מ שפשוט
הוא שאין כוס מעכב אבל
הרא"ש והטור כתבו בשם
רבינו ניסים דלא סגי בלא
כוס ולא ידעתי טעמו דהא
בגמ' בכתובות בחדא מחת'
מחתינהו לברכת אירוסין
וברכת נשואין ולא הזכיר
כוס בשום א' מהם:

Beit Shmuel 62:2

"Brings a cup."

It is stated in the Rosh that it cannot be done without a cup, whereas from Maimonides (Rambam) it is implied that it can be done without a cup.

What was written in the Chelkat Mechokek in the name of the Maggid Mishneh—that the cup is not indispensable—is not precise. The Maggid Mishneh did not write this regarding the nuptial blessings, but rather regarding the betrothal blessing; and there, according to all opinions, the cup is not indispensable, as written in the Rosh.

The reason it is more indispensable for nuptial blessings is that we derive specifically Seven Blessings: they place the blessing of Borei Peri HaGafen first, followed by six blessings. But when reciting Grace After Meals, they recite six blessings first, followed by Borei Peri HaGafen—unlike R. Eliezer ben Yaakov (Raba'i).

So too wrote the Darkhei Moshe. However, in the Responsa Masa'at Binyamin (Section 40), he rules like R. Eliezer ben Yaakov, and so it is in Tosafot in Chapter Erev Pesachim (p. 102b).

Regarding our custom, one can say the reason [for placing Borei Peri HaGafen last] is so that it does not appear as though they are reciting Borei Peri HaGafen for the needs of Birkat HaMazon rather than for the Seven Blessings; therefore, they delay Borei Peri HaGafen to the end. So wrote the B"AH.

בית שמואל ס"ב:ב'

מביא כוס. בהרא"ש
איתא דלא סגי בלא
כוס וברמב"ם משמע
דסגי בלא כוס ומ"ש
בח"מ בשם המגיד
דאין הכוס מעכב ל"ד
כי המגיד לא כתב זאת
בב"ח אלא בב"א ושם
לכ"ע כוס אין מעכב
כמ"ש בהרא"ש והא
דמעכב יותר בב"ח
משום דגמרי' ז' ברכות
דוקא, ומקדימין ברכת
בפה"ג ואח"כ ששה
ברכות וכשמברכים
בהמ"ז מברכים ששה
ברכות ואח"כ בפה"ג
ולא כראב"י וכ"כ
בד"מ ובתשוב' מ"ב סי'
מ' פוסק כראב"י וכן
הוא בתו' פ' ע"פ דף
ק"ב ומנהג שלנו י"ל
הטעם שאל יהיה נראה
דמברכים בפה"ג
לצורך בהמ"ז ולא
משום ז' ברכות לכן
מאחרין בפה"ג כ"כ
ב"ה:

JewishDrinking.com/donate

18th-19th Century Rabbis

Rabbi Yehudah ben Shimon Ashkenazi (1730 – 1770)

Text #13

Ba'er Hetev on Shulchan Arukh, Even HaEzer 62:3

"[Recites the blessing] over the beer; and if beer is not common, he should recite the blessing without a cup."

This is implied by the words of Maimonides (Rambam) in Chapter 10 of Hilkhhot Ishut. However, the Rosh and the Tur wrote that it cannot be done without a cup.

It is customary to read the marriage contract (Ketubah) between the betrothal blessing (Birkat Erusin) and the nuptial blessings (Birkat Nisu'in) in order to create a brief pause, on account of the blessing over wine (Borei Peri HaGafen) which they recite once again over the cup of the nuptial blessings. So wrote Maharam Mintz, and so wrote the Rema in this section (Subsection 9).

In Constantinople, however, the custom is to read the Ketubah prior to the betrothal blessing, and they pause with the actual betrothal (Kiddushin) between the betrothal blessing and the nuptial blessings. So wrote the Knesseth HaGedolah.

If one recited the nuptial blessings (Birkat Chatanim) before the betrothal blessing (Birkat Erusin), he must go back and recite the nuptial blessings again after the betrothal blessing. So wrote Rabbi Eliahu Mizrahi (Re'em), Part 1, Section 4. However, from the words of Rivash (Section 82), it appears that he does not need to repeat the nuptial blessings.

Text #14

Ba'er Hetev on Shulchan Arukh, Even HaEzer 34:6

"Wine."

In the book Be'er Sheva, he wrote that the groom should be careful to drink a revi'it [of wine] so that he can recite an after-blessing (brachah acharonah).

באר היטב אבן העזר

ס"ב:ג'

על השכר. ואם אין שכר
מצוי יברך בלא כוס כך
משמע מרמב"ם פ"י מה"א.
אבל הרא"ש והטור כתבו
דלא סגי בלא כוס. נוהגין
לקרות הכתובה בין ברכת
אירוסין לברכת נשואין כדי
להפסיק קצת משום ברכת
היין שמברכין עוד פעם
אחרת על כוס של נשואין
מהר"ם מינץ וכ"כ הרמ"א
סימן זה ס"ט.
ובקושטאנטיני' נוהגין
לקרות הכתובה קודם
ברכת אירוסין ומפסיקין
בקדושין בין ברכת אירוסין
ונשואין כנה"ג. אם בירך
ברכת חתנים קודם ברכת
אירוסין חוזר ומברך ברכת
חתנים אחר ברכת אירוסין
הרא"ם ח"א סי' ד'. ומדברי
ריב"ש סי' פ"ב נראה דא"צ
לחזור ולברך ברכת חתנים:

באר היטב אבן העזר

ל"ד:י'

יין. בספר באר שבע
כתב שיזהר החתן
לשתות רביעית לברך
ברכה אחרונה וכנה"ג

However, the Knesseth HaGedolah wrote regarding his opinion: "In our times, I have not seen people being careful about this; rather, as long as they taste a single taste, it is sufficient." See there.

כתב עליו ולא ראיתי
בזמנינו זה נזהרין בכך
אלא כל שטועמין
טעימה א' די ע"ש:

Rabbi Abraham David Wahrman of Buchach (1770-1840)

Text #15

Ezer MiKodesh on Shulchan Arukh, Even HaEzer 34:1

Section 2: (A Cup of Wine)

It is customary that the groom and bride also drink from the cup of the betrothal blessing (Birkat Erusin) and the nuptial blessings (Birkat Nisu'in).

Since this is the established custom, the implicit intention of those reciting the blessings is as if explicitly stated—that [the bride and groom] fulfill their obligation for the blessing over their drinking through listening to it. Likewise, the implicit intention of the groom and bride is as if they intended to fulfill their obligation through listening.

This is not [merely treated] like standard blessings over personal enjoyment (birkat ha-ne'enin), but rather like the Borei Peri HaGafen of Kiddush, where people fulfill their obligation through listening, as I have written elsewhere.

However, because [the groom and bride] are embarrassed to drink [a full measure] and only taste a little, it is proper to give [the cup] to a child to drink a full adult's cheekful (melo lugmav).

Giving it to the child immediately—and only afterward to the groom and bride—is preferable. Through this, there is no interruption between the blessing and the drinking; for since a mere taste does not carry a blessing, [drinking only a taste first] would constitute an interruption (hefsek).

And today I instructed that a specific child be designated well in advance for the aforementioned purpose.

עזר מקודש על שלחן
ערוך אבן העזר ל"ד:א'
סעי' ב' (כוס של יין)
נוהגים שהחתן וכלה
שותים גם כן מכוס ברכת
אירוסין ונשואין כיון שכן
הוא המנהג ממילא
סתמיות דעת המברכים
הוא כמפורש שיצאו ידי
חובת הברכה על שתייתן
בשמיעתן וכן הוא
סתמיות דעת החתן וכלה
כאלו כיוונו לצאת ידי
חובתן בשמיעתן ואין זה
כנהנין רק כבורא פרי
הגפן דקידוש שיוצאים
ידי חובתן בשמיעה
כמ"ש במק"א אך מצד
שבושים לשתות ורק
טועמין יש ליתן לתינוק
ששתה מלא לוגמי גדול
וליתן לתינוק תיכף ואחר
כך לחתן וכלה עדיף כי
על ידי זה אין הפסק בין
ברכה לשתיה כיון
שטעימה אין עליה ברכה
הוא ליה כהפסק והיום
אמרתי שיהי' קטן מיוחד
להנ"ל היטב:

Text #16

Pitchei Teshuva on Shulchan Arukh, Even HaEzer 34:5

"The custom is to arrange..."

See the book Pnei Yehoshua in the Kuntres Acharon for Tractate Ketubot (Section 22), where he was greatly astonished at the common custom where someone else recites the blessing over wine (Borei Peri HaGafen) over the cup, while the groom and bride drink from it.

For how can that person recite Borei Peri HaGafen if the one making the blessing does not drink from it? And how can the groom and bride fulfill their obligation through the blessing of the one making it? Since the cup is not indispensable, it is not an obligatory matter (davar she-be-chovah); so how can one discharge his fellow's obligation, given that it is a blessing over enjoyment (birkat ha-ne'enin)?

Granted, for the nuptial blessings (Birkat Nisu'in), it is possible that since they require a cup, it becomes an inherent part of the matter (davar she-be-tochah). But this is not so for the betrothal blessing (Birkat Erusin).

He suggested: perhaps since the primary intent for the wine is not for personal enjoyment, it is properly considered like a blessing over a commandment (birkat ha-mitzvot).

And he left the matter in Tzarich Iyyun (requiring further analysis). See there.

פתחי תשובה על שולחן

ערוך אבן העזר ל"ד:ה'

נהגו להסדיר. עיין
בספר פני יהושע בק"א
למס' כתובות סי' כ"ב
שתמה מאד על מה
שנהגו דאחר מברך
ברכת היין על הכוס
והחתן והכלה שותין
ממנו דהאיך מברך
בפה"ג כיון דאין המברך
שותה ממנו והאיך
יוצאין החתן והכלה
בברכתו של המברך כיון
שאין הכוס מעכב לאו
דבר שבחובה נינהו ואיך
מוציא חבירו דהא הו"ל
ברכת הנהנין בשלמא
ברכת נשואין אפשר כיון
דטוענין כוס הדר ה"ל
דבר שבתוכה משא"כ
ברכת אירוסין ואפשר
כיון דמ"מ עיקר היין לאו
ליהנות מכוון חשיב
שפיר כברכת המצות.
והניח בצ"ע ע"ש:

Text #17

Arukh HaShulchan, Even HaEzer 62:2

The custom is that, when the blessings are recited beneath the wedding canopy, one first recites over the cup either "Who creates the fruit of the vine" or Shehakol, and afterward recites the wedding blessings.

ערוך השולחן, אבן העזר

ס"ב:ב'

המנהג כשמברכין תחת
החופה מברכין קודם על הכוס
בורא פה"ג או שהכל ואח"כ

During the seven days of celebration, however, when Grace After Meals is recited, the wedding blessings are said first, followed by the blessing over the cup.

The reason is that the blessing over the cup is more frequent, and the general rule is that the more frequent practice takes precedence. At the meal, however, the blessing over the wine is recited after Grace After Meals so that it should not appear that the cup is associated with Grace After Meals. Therefore, the blessing over the cup is delayed, indicating that the cup is being used for the wedding blessings [Beit Shmuel §2].

Even according to our custom of using two cups, as will be explained, this distinction is nevertheless more evident when the blessing over the cup is recited afterward. Furthermore, at the meal, since the marriage has already taken place, and the marriage itself is what occasioned the cup—because Grace After Meals does not inherently require a cup—and the entire meal is primarily held because of the marriage, the wedding blessings take precedence. These considerations override the principle that the more frequent practice takes precedence [Ha-Makneh].

Text #18

Arukh HaShulchan, Even HaEzer 62:6

Regarding Maimonides' words, there is room for uncertainty as to whether he likewise maintains that a cup is indispensable. When he writes, "If wine is available"—which implies that its absence does not prevent the blessings from being recited—perhaps this refers only to wine, while another beverage, such as beer, is still required. Alternatively, he may hold that a cup is not indispensable at all.

Indeed, the latter appears to be his intention, since he makes no mention whatsoever of beer. Nevertheless, as a matter of practical law, we maintain that a cup is indispensable, as the Tur writes.

[The Maggid Mishneh also appears to have understood Maimonides as I have explained. This is the intention of the Chelkat Mechokek, and the Beit Shmuel, in subsection 2, criticized him without justification.]

מברכין הברכות, ובשבעת ימי המשתה בברכת המזון מברכין הברכות מקודם ואח"כ על הכוס, והטעם – דברכת הכוס תדירה ותדיר קודם, ובעת הסעודה כשמברכין אחר ברכת המזון כדי שלא יהיה נראה שהכוס הוא על ברכת המזון לכך מאחרין ברכת הכוס להורות שבא על ברכת חתנים [ב"ש סק"ב], ואפילו לפי מנהגינו שיש שני כוסות כמו שיתבאר מ"מ יותר יש היכר כשמברכין אח"כ, ועוד דבעת הסעודה כיון שכבר קדמו הנשואין וגם הנשואין גורמין להכוס שיבא דברהמ"ז אין טעונה כוס, וגם עיקר הסעודה היא מחמת הנשואין לפיכך הברכות קודמין ומדחי טעם תדיר [מקנה].

ערוך השולחן, אבן העזר

ס"ב:ו'

ובדברי הרמב"ם יש להסתפק אם ס"ל ג"כ דכוס מעכב וזה שכתב אם יהיה שם יין דמשמע דאם לא יהיה אינו מעכב זהו על יין אבל שכר בעינן, או דס"ל דכוס אינו מעכב כלל, וכן נראה בכוונתו שהרי לא הזכיר שכר כלל, ומיהו לדינא קיי"ל דכוס מעכב כמ"ש הטור [וגם הה"מ נראה שתפס כמ"ש, וזהו כוונת החמ"ח ולחנם תפס עליו הב"ש בסק"ב].

Arukh HaShulchan, Even HaEzer 62:7

Why is a cup not indispensable for the betrothal blessing, whereas it is indispensable for the wedding blessings?

It appears from the words of our Sages that this is because we have received a tradition that seven blessings are required for a bridegroom and bride. Yet there are only six wedding blessings; together with the blessing over the cup, however, there are seven.

Just as we have received a tradition from Moses our teacher that the bride and groom are to rejoice throughout the seven days of wedding celebration [Jerusalem Talmud, Ketubot 1], for which there is also an allusion in the Torah—"Complete the week of this one" (Genesis 29:27)—so too, we have received a tradition requiring seven blessings.

However, regarding the Tur's statement that, when no wine is available for the betrothal blessing, one should not recite a blessing over beer but should instead recite the betrothal blessing without a cup: Maimonides did not write this in chapter 3. Rather, as I wrote in §34, if no wine is available, one should recite the blessing over beer. The Tur himself also rules this way there; see his discussion. Thus, ideally, the betrothal blessing should likewise be recited over a cup.

ערוך השולחן, אבן העזר**ס"ב:ז'**

ולמה בברכת אירוסין אין הכוס מעכב ובברכת נשואין מעכב? נראה מדברי רבותינו מפני דגמירי לן דבעינן שבע ברכות לחתנים והרי שש ברכות הן אלא בהכוס יש שבע ברכות, וכשם שבא לנו בקבלה ממשה רבינו שצריכין לשמוח שבעת ימי המשתה [ירושלמי פ"א דכתובות], ויש לזה רמז בתורה דכתיב "מלא שבע זאת" (בראשית כט כז), כמו כן באה לנו הקבלה על שבע ברכות. אך מ"ש הטור דבברכת אירוסין כשאין יין לא יברך על שכר ויברך בלא כוס, הרמב"ם בפ"ג לא כתב כן, וכמ"ש בס' ל"ד דאם אין יין יברך על שכר, וגם הטור בעצמו פסק כן שם ע"ש, דלכתחלה גם בברכת אירוסין צריך כוס.

Arukh HaShulchan, Even HaEzer 62:8

In our communities, where the betrothal is performed at the time of the huppah, two cups are required: one for the betrothal blessing and one for the wedding blessings. The blessing Borei peri ha-gafen is recited separately over each cup, since the two cups are unrelated to one another. Furthermore, the betrothal itself intervenes between them, as the groom betroths the bride after the betrothal blessing.

Rashi instituted the practice of reading the ketubah after the betrothal, so that there would be a substantial

ערוך השולחן, אבן העזר**ס"ב:ח'**

אצלינו שמקדשה בשעת החופה צריך שני כוסות, אחד לברכת אירוסין ואחד לברכת נשואין, ומברכין בפ"ג על כל כוס בפ"ע דאין להם שייכות זל"ז, ועוד דמפסיקין בהקדושין שהחתן מקדשה אחר ברכת אירוסין, ורש"י ז"ל הנהיג לקרות הכתובה אחר הקדושין

interruption between the betrothal blessing and the wedding blessings. This is the universally accepted custom in our communities.

Regarding the after-blessing: if the same person recites both sets of blessings and drinks from both cups, one after-blessing suffices for both, and it is recited after the final cup [Chelkat Mechokek §15]. Others maintain that a separate after-blessing should be recited over each cup, since there is a substantial interruption between them, as explained above [Hagahot Maimoniyyot, chapter 10, §3].

For us, however, this disagreement has no practical consequence, because our custom is not for the person reciting the blessings to drink from the cup; rather, the bride and groom each taste a small amount.

The custom mentioned by Maimonides of bringing myrtle is not practiced in our communities. It is possible that this is intentional, so that the wedding blessings will number exactly seven—neither fewer nor more.

Text #21

Arukh HaShulchan, Even HaEzer 34:9

Maimonides wrote:

“The custom is to arrange this blessing over a cup of wine or beer. One first recites the blessing over the cup and afterward recites this blessing. If neither wine nor beer is available, one recites the blessing by itself.” Thus far his words.

Strictly speaking, a cup is not required for the betrothal blessing, since the obligation to use a cup applies only to the wedding blessings. For the betrothal blessing, the people adopted the custom of using a cup, just as they did for the blessing at a circumcision, as stated in the Tur, Yoreh De'ah §265. This is because “song is recited only over wine,” and because wine “constitutes a blessing unto itself” [Berakhot 42b]: in many settings it is brought and a blessing is recited over it even though there is no need to drink it [Rashi; see also Tosafot there].

A small amount is given to the groom and bride to drink, and

כי היכי דליהוי הפסק גדול בין ברכת אירוסין לברכת נשואין, וכן המנהג פשוט אצלנו. ולעניין ברכה אחרונה, אם איש אחד הוא המברך לשני הברכות ושתה הכוסות – די בברכה אחרונה אחת לשתייהן ומברך אחר כוס האחרון [חמ"ח סקט"ו], וי"א דמברך ברכה אחרונה על כל אחד בפ"ע כיון שיש הפסק גדול כמ"ש [הגהמ"י פ"י אות ג'], אמנם לדידן אין נפק"מ בזה כי אין המנהג אצלנו שהמברך ישתה אלא החתן והכלה טועמין מעט. והמנהג שכתב הרמב"ם להביא הדס אינו אצלנו, ואפשר שבכוונה עושים כן כי היכי דליהוי ברכת נשואין ז' ברכות לא פחות ולא יותר.

ערוך השולחן, אבן העזר

ל"ד:ט'

וכתב הרמב"ם דנהגו להסדיר ברכה זו על כוס של יין או של שکر, ומברך על הכוס תחלה ואח"כ מברך ברכה זו, ואם אין שם יין או שکر מברך אותה בפני עצמה, עכ"ל. דמדינא א"צ כוס לברכת אירוסין דחיובא דכוס הוא רק לברכת נשואין, ובאירוסין נהגו העם כמו שנהגו בברכת מילה כמ"ש בטור יו"ד סי' רס"ה מפני שאין אומרים שירה אלא על היין וגורם ברכה לעצמו [ברכות מ"ב]. דבכמה מקומות הוא בא ומברכים עליו אע"פ שא"צ

the person reciting the blessing thereby fulfills his obligation. Although, with blessings over enjoyment, the person reciting the blessing ordinarily must taste the food or drink himself, nevertheless, since this blessing was instituted over a cup, it is comparable to Kiddush and Havdalah, where one may also fulfill the wine-blessing obligation on behalf of others. This is what our teacher, the Beit Yosef, wrote regarding circumcision in that section [so it appears to me].

It appears that if the person reciting the blessing wishes to drink from the cup, he should not be prevented from doing so; this is entirely proper, although it is not customary. Indeed, it would be preferable, because even though the cup is not strictly indispensable, once the practice of reciting the blessing over a cup was established as obligatory, it became comparable to Kiddush and Havdalah [so it appears to me].

It is unnecessary to drink the entire cup or even most of it; merely tasting it is sufficient. This is because the cup is not required by strict law, as it is for Kiddush and Havdalah, where one must drink the entire cup or most of it.

לשתייתו [רש"י, וע"ש בתוס'].
ונותנים להחתן והכלה
לשתות מעט והמברך יוצא
בזה, ואע"ג דברכת הנהנין
המברך צריך שיטעום, מ"מ
כיון דנתקנה על הכוס ה"ל
כקידושא ואבדלתא דמוציא
אחרים בברכת היין ג"כ כמ"ש
רבינו הב"י לעניין מילה שם
[נ"ל]. ונראה דאם המברך
רוצה לשתותו דאין מוחין בידו
ושפיר דמי אלא שלא נהגו כן,
ואף שהיה טוב יותר כיון
שאין הכוס מעכב מ"מ כיון
דקבעו כחובה לברך על הכוס
הוא כקידוש והבדלה [נ"ל],
וא"צ לשתותו כולו או רובו
דבטעימה די, דהא אין חיובו
בכוס מדינא כקידוש והבדלה
שנצריך לשתותו כולו או רובו.

JewishDrinking.com/donate

2026 in Review

Here's what we've explored in the 2026 Texts-and-Tasting Series:

- **January** - None (Dry January)
- **February** - We enjoyed wines at Yossi Francus' house as we discussed **Medieval Rabbis on Saying the HaTov veHaMetiv Blessing Over Wines** 🍷
- **March** - We enjoyed bourbons at Chana Wolfson's & Scott Smith's house as we discussed **Saying the HaTov veHaMetiv Blessing Over Wines at the Passover Seder** 🍷
- **April** - We enjoyed agave spirits (tequila & mezcal (and margaritas)) as we discussed **Wine, Drinking, & More in the Song of Songs** 🍷
- **May** - We enjoyed beers as we discussed **Beer for Kiddush and/or Havdallah in the Talmud** 🍺 (Subsequently published as the 192nd episode of *The Jewish Drinking Show*: JewishDrinking.com/BeerKiddushTalmud)
- **June** - We enjoyed RTD Cocktails at Yosef & Elka Kirschner's house as we discussed **Rambam's Innovative Proscription Against Pre-Shabbasing** 🍹
- **July** - We enjoyed gins as we discussed the practice of **fasting for one's wedding** and trying to avoid showing up to one's wedding drunk
- **August** - We enjoyed reposado tequilas as we discussed **Breaking the Glass Under the Huppah**
- **September** - We are enjoying bourbons (it's National Bourbon Month) as we are discussing **Drinking at the Wedding Blessings**
- **October** – We will enjoy single-malt whiskies in a sukkah as we discuss **Drinking in the Book of Ecclesiastes**
- **November & December** - TBD

